

ПРЕЗИДЕНТ ПЕРЕДАВ АТОМОВИЙ ДОГОВІР НА РАТИФІКАЦІЮ СЕНАТОВІ

Вашингтон. — В четвер 8-го серпня президент Кеннеді переслав Сенатові до ратифікації договір про припинення пробних атомових експлозій, і є повна надія, що Сенат великою більшістю ратифікуватиме це порозуміння. Одночасно з текстом договору Президент переслав ще й окреме звернення, що має 3 000 слів і вмістить цей договір між ЗСД, Великою Британією і ССРС за прохте Сенат, щоб його ратифікував. Згідно з цим договором мають бути припинені пробні атомові експлозії в повітрі, на землі і під водою, але не під землею. Договір підписали в Москві загалом три держави, які мають атомову зброю. Цей договір мають підписати і численні інші країни. Зможуть вони це зробити через своїх представників в столицях загалом трьох великодержав. Ратифікаційні процедури є короткі в ССРС і у Великій Британії, але в ЗСД перед дійсною ратифікацією відбувається в Сенаті переслухання. Договір почне обов'язувати аж після ратифікації. Сподіваються, що сенат ратифікує цей договір в найближчому місяці після переслухання в Сенатській Комісії Закордонних Справ та після дебат в повному Сенаті. Частина республіканців буде голосувати проти ратифікації тому, що не вірить в те, що ССРС дотримає тих умов, що є в договорі. Підписування договору представниками інших країн почалося вже в четвер 8-го серпня. Перший мав підписати австрійський амбасадор сер Говард Віл. Представник Державного Департаменту заявив, що з усіх 114 держав у світі цей договір підпишуть 102 або 105 країн. Не підпише цього договору Франція, бо президент де Голь веде самостійну атомову політику. Не підпишуть договору ще такі держави: комуністичний Китай, Куба, Північна Корея і Північний В'єтнам. Західна Німеччина підпише договір тільки тоді, коли дістане заповнення, що у зв'язку з підписуванням договору не буде ствердження того, що Східна Німеччина — це самостійна країна. Переслухання в Сенатській Комісії Закордонних Справ почнеться в понеділок 12-го серпня. Як перший знімаватиме державний секретар Дін Ракс і секретар оборони Роберт Мак-Намара. Ракс і голова Сенатської Комісії сенатор Дж. В. Фулбрайт мають в неділю прибути з Москви. Інші члени сенатської делегації, що їдуть до Москви, вернулися до столиці в середу 7-го серпня. Сподіваються, що за ратифікацію будуть віддані від 75 до 80 голосів. До ратифікації треба більшості двох третів голосів. Республіканці не будуть надто гостро поборювати договору, коли його підтримують ще й оборонні сили та більшість науковців.

Новонароджений син Президента хворий, його перевезли до Бостону

Бостон. — 7-го серпня дві мінуты перед 12-ю годиною вполудне в шпиталі летунської бази коло Кейп Коду Массачусетс, пані Кеннеді народила в Овтіє другого сына якого скоро охрестили, бо немовля пришло на світ 5 і пів тижня передчасно і мало труднощі з відділенням. Хрестив дитину римокатолицький священник в Овтіє о. Джан Скейгілл. Дитя дістало імена: Патрік Бувіс Джоцеф. Перше ім'я від свого прадіда Патрика Джоцефа Кеннеді. Друге — це в дівоче прізвище матері, а третє до свого дідуся, колишньому амбасадорові Джоцефові Патрікові Кеннеді. Немовля зявило після народження 4 фунти і 10,5 унції і було довге на 17 сантиметрів. Зараз після народження прибув до шпиталю президент Кеннеді, якого телефоном повідомлено про несподівану подію. Дружина Президента почувалась добре, а новонародженого сына лікарі наказали відвезти амбулятором до шпиталю в Бостоні, де з кращи умовиях для немовлят — передчаснонароджених. Президент відлетів до Бостону, щоб бути близько дитини та порадитися лікарів-фахівців від передчасно народжених немовлят. Лікарі в дійсності ще не знають, на яку недугу нездужав дитя, бо правдиву діагнозу можна буде поставити за три-чотири дні. Президент ночував із сестри на четвер в Бостоні в готелі. В четвер він відвідав дружину, а пізніше виїде до Вашингтону. Пані Кеннеді мала труднощі при народженні своїх перших двох дітей: 5,5-річної Каролайни та півтрьохрічного Джана молодшого, які також були народжені за допомогою цисарського розтину. Син Джан також народився був передчасно майже один місяць. Пані Кеннеді відвідали її мати та сестри пана Президента. Перед від'їздом до шпиталю п-і Кеннеді відвідала свого свекра, колишнього амбасадора Джоцефа Кеннеді та своїх швагрових. Після того вона їхала греблем так із чверть милі, але як почула болі, зателефонувала до лікарні Президента д-р Джент Тревелл, яка перебувала в Галінгс Порті. Агент секретної служби відіпз пані Кеннеді до гелікоптера, звідки за 10 мінут була в шпиталі летунської бази в Овтіє. Там з'явився лікар - акушер д-р Джан В. Волш, який перебував у Галінгс Порті від 15-го липня.

В АМЕРИЦІ

• Представник ЗДА на Між-американській Конференції Міністрів Освіти асистент державного секретаря в справах освіти Луїшнос Д. Веттел домагався, щоб латинські а-в-р і канські країни більше зусиль присвятили справам освіти, бо від освіти залежить також розвиток економіки. Делгати країн не могли навіть скоротити з американської допомоги для віднесення освіти, нарівня американський делегат на цій конференції, що відбувається в Боготі, Колумбія.

● Департамент Оборони повідомив, що в жовтні цього року треба буде 17 000 рекрутів для армії. Інші подорожні флоту, десант, морська піхота не потребують підкидувати рекрутів, бо мають доволі добровольців.

● Преса повідомляє про те, що дружина судді Найвищого Суду ЗДА Вільяма О. Даглеса не турбується тим, що з нею катку злочинців. Представники Департаменту Справедливості заявили, що вони оберегатимуть особу Валачі і не дозволять, щоб злочинців його вбили.

**Гаїтянський уряд повідомляє про невдачу
інвазії, повстанці заперечують**

Гайтінський амбасадор до Вашингтону Фері Багіді (посередині) обвинувачував на сесії Організації Американських Держав у Вашингтоні Домініканську республіку у збройній агресії на територію Гаїті і вимагав негайного засудження домініканського уряду. На фото: представник Ігнатіо Хосе Л. Мендоза (зліва) і представник Ель Сальвадору Армандо Іспірано (з правого боку) слухають докази Багіді

Вашингтон. — Згідно з одержаними тут повідомленнями гайтійського уряду, урядовим військам вдалося розбити повстанські збройні сили, що висадилися були на північному побережжі острова Гіспаньоля і почали були наступ на дальші області Гаїті. В урядових комунікатах стверджують, що повстанців розбито і що багато з-поміж них убиті або втекли на територію Домініканської республіки. Подіючи такі повідомлення уряд президента-диктатора Дювальє стверджує водночас, що керівника інвазії ген. Леопа Кантава не має ні між убитими, ні між полоненими. З інших домініканських джерел відомо, що в Західному Гаїті висадилися нова група повстанців. Повстанські кола із свого боку заперечують рішуче повідомлення про поразку їхніх збройних сил і нещадку інвазії. До крадішніх даних про «ситуацію в Гаїті немає й у Вашингтоні визначають її як плинку. Представник гайтійського режиму Роберт Тейєр виступав у середу 7-го серпня знову на надзвичайному засіданні Організації Американських Держав із обвинувачував Домініканську Республіку у підтримуваних гайтійських повстанцях і в намаганнях повалити уряд президента Дювальє. З інших джерел повідомляють, що генералові Кантавові і його збройним силам вдалося відступити без більших втрат і що, метом повстанців не було виключення режиму президента Дювальє, а тільки спроба спричинити йому чимбільше труднощів.

Летунство потребує і керованих ракет і бомбовиків — твердить генерал О'Доннелл

Гонюлюю, Гавайські острови. — Летунський ас другої світової війни генерал Еммет О'Доннел, який має 35 років військової служби і переходить вже на пенсію, заявив, що летунська оборона мусить бути збалансована та складатися не тільки з далекосяжних керованих ракет, які це не були випробовані у війні, — але і пілотних бомбовиків та літаків, які вже під час другої світової та Корейської війни виявили, де чого вони є з дібні. Генерал О'Доннел сказав: *«Мя не сміємо допустити до того, щоб мати тільки самі далекосяжні ракети в теперішній добі, — бо це в кінце потрібні і пілотні літаки. На думку цього генерала справа збалансування між бомбовиків і ракет є дуже важливою і її треба розважати по розв'язувати.*

**Голдвотер відповідає Рокефеллерові;
закликає республіканців до згоди**

Вашингтон. — Сенатор-республіканець із Арізони Беррі Голдвотер в пресовому інтерв'ю відповів на недавні запитання ньюйоркського губернатора Нелсона А. Рокефеллера, який оскаржував його в тому, що стоїть близько до крайніх правих політиків. Голдвотер казав, що Рокефеллер послуговується "тактикою демократів", які заручаються сенатором до правих політиків тому тільки, що деякі праві організації не виступають проти Голдвотера. Рокефеллер казав недавно, що він не буде підтримувати Голдвотера як кандидата на президента в 1964-му році тому, що арізонський сенатор

Кубинських втікачів розселяють по всіх стейтах

Маямі, Флоріда. — Директор Кубинського Допомогого Центру Артур Лейзель повідомив, що тепер почалося розміщення кубинських втікачів по всіх стейтах, бо досі вони найрадініше затримувалися на Флориді, звідки найбільше було б їм вертатися додому. В останніх двох місяцях зареєстровано на Флориді 3 400 втікачів, в тому 3 000 новоприбулих з Куби, а переселили в Куби разом всіх 41 150 втікачів. Переселені втікачі дістають допомогу при переселенні і в більшості дають собі раду на цих місцях поселення та не потребують дальшої допомоги. Від початку цього року до Маямі прибули 10 400 кубинських втікачів. Число всіх втікачів, зареєстрованих від початку 1961-го року, — становить коло 167 000. Коло 64 000 розселилося по різних стейтах ЗЛА. Досі ще мало б бути на Флориді коло 160 000 кубинців, але з того яких 20 000 живуть там довший час і не з втікачами від режиму Кастро. Згідно з найновішими даними у ЗЛА живуть тепер 234 000 кубинців, але численні з них не є підлітчими втікачами внаслідок останньої поїди.

Раск відвідав Ленінград і полетів на Крим до Хрущова

Москва. — Державний секретар Дін Раск відвідав в минулу, середу Ленінград. В його товаристві знаходились його дружина, кол. амбасадор в Москві Лювеллін Томпсон і теперішній амбасадор Фой Колер з дружинкою та Арнайді Соболєв і Анастолій Добринін. Вони оглядали Зимовий палац, Смольний Інститут й інші т. п. лєнінградські місця. Дін Раск перебучував у Ленінграді та на четвер мав запланований літак, щоб полетіти тям над Чорне море на зустріч з Хрущовим. Він буде роз'яснювати Хрущову два ліні, під час яких будуть продовжуватись розмови, розпочаті в Москві між державним секретарем Раском та совєтським міністром закордонних справ Андрєєм Громиком. Тим часом, під час неприємності в Москві Раска, ці розмови продовжував британський міністер закордонних справ лорд Фом. Він перелів у середу 7 червня дводенний нараду з Громиком, під час якої були обговорювані ситуація в Ляосі, вимаганий Совєтами східно-західний пакт безпеки і проєкт встановлення контрольних військових пунктів в Німеччині. За газетними твердженнями — Громико в усіх справах або не хотів відповісти ясно і дати будь-яке приречення, або не знав, що відповісти і давав актринті відповіді. Це ставалося, наприклад, запити, які будуть правді наслідки для Західного Берліну* у випадку підписання східно-західного пакту безпеки, та як собі Совєти уявляють оті військові обсерваційно-контрольні пункти, які ма була б їх компетенція і чому саме вони мали б бути тільки на німецькій території. Вагали, стверджують західні коментатори, оті московські розмови виявляють, що обидві сторони не дуже квалітаються до прийняття будь-яких конкретних постанов в будучих далішніх справах, що становлять предмет спорів сучасній холодній війні. Здається Британія не хочуть в'язатись ніякими заявами поки не переведуть докладних розмов з своїми союзниками. НАТО, а більшешени зайняті передусім полемічною сваркою з китайськими комуністами і чекають на ратифікування московського договору припинення атомових експериментів американським сенатом та королівським Єлисейством. Лорд Гомо промовляють коротко через совєтське телевізю, запевняючи про добру волю Заходу та поручаючи терпелівості. У пляна державного секретаря Дін Раска зайшла та зміна, що коли він в суботу відлітає з Криму, то в поворотній дорозі до Америки заупиниться в столиці Західної Німеччини Бонні, щоб у розмовах канцлером Аденаурером і міністром Гергардсом Шредером роз'яснити німецьким суєвішні щодо атомового пакту.

ЗДА заспокоють Німеччину щодо політичних наслідків атомового пакту

Бонн. — Західно-німецький міністер закордонних справ Гергард Шпелер передав шарже д'аффер американської амбасди Мартінолі Членбрандові наступні щодо такої заяви американського Уряду, яка заспокійла б острах Західної Німеччини, що підписання в Москві атомних договорів доведе до скріплення міжнародного престижу Східної Німеччини. Державний секретар Дін Раск бачить, що обидві Західні Німеччини, що він склав на форумі сенатської Комісії для законотворчих справ таку заяву, яка розумні як західно-німецькі сумніви, які покищо

Рада Безпеки ООН вирішила частинні санкції проти Південної Африки

Об'єднані Нації. — Гана, Марокко і Філіппіни зголосили на Раді Безпеки Об'єднаних Націй резолюцію, яка вимагала проголошення «бойкоту всіх південно-африканських виробів та припинення експорту до Південної Африки стратегічних матеріалів безпосередньої військової вартості». Крім того у тій резолюції вимагалось, що «усі держави припинили наділяти зброєю і висилку до Південної Африки зброї, амуніції всього роду та військових авт». Резолюція азісько-африканських членів ООН стверджує, що расова політика Південно-африканського Союзу є суперечна принципам чартру Об'єднаних Націй. Вона закликає Південну Африку припинити дискримінацію у відношенні до своїх власних громадян та звільнити політичних в'язнів. В останній точці резолюції поручається Генеральному Секретареві ООН скласти звіт про наслідки тієї резолюції до 30 жовтня цього року. Частина азісько-африканських держав стиряє ідеї виключення Південно-африканського Союзу з Об'єднаних Націй, а підтрима її совєтські амбасадор Микола Федоренко у великій промові у Раді Безпеки в минулий вівторок. Остаточно, в середу 7 серпня Раді Безпеки прийняла 9 голосами, включно з голосом США, рішення про припинення продажу Південній Африці зброї, зате відкинула пункт щодо торговельного бойкоту Південної Африки, як теж просит щодо виключення її з ООН.

Проф. Меннінг виголосить доповідь для учасників Курсу Українознавства на Союзі

Союзістка, Кергонісон. Н. П. — Професор Кларенс А. Меннінг, видатний американський знавець української історії і літератури й автор багатьох книжок про Україну. Цю історію і культуру, виготовив у суботу 10 серпня цього року спеціальну лекцію для учасників Курсу вшановуючого на Союзісті Українським Народним Союзом Курсу Українознавства. Темою доповіді проф. Меннінга буде ролі Лесі Українки в розвитку української літератури й місця тієї літератури між літературами інших слов'янських народів. Слухаками доповіді проф. Меннінга будуть не тільки учасники Курсу Українознавства, але також численні гості. В рамках цього курсу передбачені також доповіді професора д-р Романа Смаль-Стоцького, проф. Лева Добрянського та ін.

● Професор славістики у Віноконському університеті Томас Шов назвав „лонгсменом” своєчасне твердження, що він стався намовити до шпингівістського союзу. В 1920 році проф. Шова читали були в СССР нбн за шпингівістський діяльність, хоч він хотів зробити змінку: до, в якому ж російський поет Пушкін.

ПЕЙПІНГ БУЦІМ-ТО ШУКАЄ ЗАМИРЕННЯ З АМЕРИКОЮ

аршава. — В середу 7-го квітня ц.р. американський і радянський уряди у Нью-Йорку-китайський амбасадор у Варшаві Польщі перевели три і чотири години конференції. Під час строго засекреченої конференції, на якій також були американський амбасадор Джей Мурр Кебот, радянський амбасадор Ванг Чан-чун, вони узагалі зігнорували запити журналістів, за винятком stwierdzenia, що була зустріч тих амбасадорів у Варшаві на 11 вересня. Це була вже 118-та з червня зустріч, почавши від 1954 року, у висліді Женевської конференції про Індокитай. З 1954 року. Однак до цього часу ті зустрічі тривали більше години до півтори і були узагалі засекречені, у результаті засекречення: американський амбасадор вимагав звільнення атаківців, в'язників в КНР, або жадав, щоб комуністичний Китай відмовився від своїх сил у вирішуванні народних спорів, — китайський амбасадор або не давав ніякої відповіді, або давав відповідь-відкинуту та з боку вимагав відкриття американських військ з мостів, яку ніби американці окупували". Зустрічі тих амбасадорів вже ж продовжують, як одиниць безпосередній дипломатичний контакт між ЗСД і комуністичним Китаєм. Остання така зустріч відбулася 17 квітня ц.р. Зустріч в минулу середу була найдовша за останніх 8 років і тому породила негайні здогади, що вона переступала межі формалістики і стосувалась важливих актуальних справ. За твердженням деяких коментаторів, комуністичний Китай нахилив грунт, чи не можна б направити взаємини з 3-тійми Державами. Хоч офіційна комуністична пропаганда продовжує лаятись проти "американських імперіалістів", зокрема у зв'язку з підписанням у Москві договором про частинне припинення ядерних експериментів, проте загострення взаємин між Пейпінгом і Москвою могло б продукувати Пейпінгові зміну тактики у відношенні до Вашингтону — в напрямку відпущення відносин. Відомо, що китайські комуністи мають цілі вирішувати вплив у Північному В'єтнамі і в Лосі, — існує дуже багато пунктів, де зміна політики Пейпінга могла б вплинути на відпущення американсько-пейпінгських взаємин — стверджують західні обсерватори.

Китайські комуністи бачать тепер більшу загрозу атомової війни, як раніше

кію. — Коомуно-китайськ-прем'єр Чу Ен-лай зая-у своєму зверненні до кованого комуністами 9-го народного з'їзду проти атомової зброї в японському в Грошімі, що „безпека атомової війни, замість змен-ситься, тепер ще зростає“. назвав підписаний в Мос-тові комуністичних імперіалі-стичних урядів в Пейнінгу на-честь приїхавшого туди з від-відними прем'єра Сомалі Абдірашіда Алі Шеріарке. Коли заступник посидки ка Пейнінгу Ван Лі сказав у своїй промові, що Совети „про-дають інтереси світового ми-ру“ — вийшов із зали совєтсь-кий амбасадор Степан Черво-ненко, а за ним йшли амбасад-ор Східної Німеччини й інших сателітів.

**ирія і Ірак нараджуються над єдністю
в арабському світі**

Яйрут, Ливан. До столиці Іраку Багдаду прибула численна делегація з усієї Сирії, яку очолював сирійський прем'єр Салах Бітар. Напередодні її від'їзду телевізійну розмову передали президент Іраку Абдель Салам Ареф та ліванський міністр Сирії, президент Палестинської Автономії та члени Раді, ген. Амін ель-Гасі. Цілють тієї конференції виступити над дальшою майбутньою арабською світі. Як того, як президент Абдїл Гамаль Абдїл Насер зїївав умову з 17 арабських держав, про федерацію цих трьох арабських держав. Зїївання умови прийшло 23 липня ц. р., в 5 днів після внаслідок спроби військового перевороту в Сирії, зробленої гуртом фанатичних «насерітів». В Сирії й Іраку створили націоналістична партія Баат, яка бажав собі тісного зв'язку з Об'єднаною Арабською Республікою, але на базі «рівності» всіх членських держав, а не підпорядкування всіх диктаторській владі Насера. Через те й Насер зїївав ту федераційну умову.

У С В І Т І

болгарський міністер хлібо-
виробства Марін Вацов, який
дає американському секре-
тарю ріднітства Орвіла Фре-
мануше цікавився хлібороб-
ними проблемами, а більше
конкретним договором, підписа-
ним в Москві, Болгарія зацікав-
лена в поживленні торговель-
взаємист з ЗСД.

Японська поліція арештува-
ла в Токіо президента япон-
ського торговельного концерну
Ісакатсу Шіноду, зараз, як
приїхав із Сінгапурю, внесе-
но скарги, як до японського
уряду в Нью Йорку зголо-
силось американська фірма,
яку скривилих того японського
концерну був замість замов-
ляти радіоапарати і залу-
суючи попіл.

Під часом В'єтнам' амел-
ський японський-інструк-
тор разом із південно-в'єтнам-
ськими войсками робили свідо-
му рухи на південному півно-
ві Камая, щоб спровокува-
ти комуністичних партизанів до
війди. Відуючи, що вони від-
дають, американці водночас
залили засідки, в які попадаєш
північизми. Комуністи заатуку-
вали сілою 200 воїнів. Із них
згинуло в бою 20.

● Східно - німецький прес'єр
Вальтер Ульбріхт, надзвичайно
зацікавлений ходом американо-
со-советських нарад у Москві,
виїхав з дружиною на фер'є
над Чорне море, що там віді-
дають Хрущова і переконатис-
чи Москва надалі опікується
східно - німецькими комуніста-
ми, чи готова продати їх за ціну
згоди з Заходом.

● Південні корейці здивовані,
що американські кореспонденти
зняли великий галас з приводу
остатніх наскоків північно - ко-
рейських комуністів в адеміза-
тизований зони і на південь
від нї. Корейці не вірять, наче
б китайські комуністи дозволи-
ли тепер північно - корейським
піддланним затягти нову війну,
до якої Китай тепер не приго-
тований — неспереч усьому
крикиють, що його вони роблять
у своїй полеміці з більшовіка-
ми.

● В Західній Німеччині було
в липні 160 000 безробітних, що
становило 4% загальних чис-
лї країни. Літом цього року чис-
ло безробітних в Західній Ні-
меччині зменшилось на 6 000 з
уваги на сільсько - господарські
роботи та сезонні роботи для
середньомішлянців студентів

СВОБОДА

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. — Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For U.N.A. members monthly \$5.
In Advance: На рік — \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. — В Джерсі Сіті і закордоном: На рік \$14.00; на пів року \$7.50; на три місяці \$4.00. — Для членів У. Н. Союзу, членів і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Check і money orders payable to: "Svoboda".
Статті і дописи, підписані авторами, не можуть відкликати поглядом Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випуски відбирати матеріали. Незаможелі матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі не вказав застерігати задержуванню коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Дальші кроки

Як перший крок до миру" характерували однокорисями й советським державним керівництвом підписаний минулого понеділка у Москві атомний договір, запозичивши відразу, що за тим першим кроком прийду "дальші кроки". Державний секретар Дін Ракс навіть стверджує, що весь атомний договір був би беззастережний, якби на ньому скінчилися і якби він не став — за словами британського міністра лорда Гюма — тією першою ластівкою, за якою має прийти весна.

Саме тепер у Москві Ракс, Гюм і Громико пробують ставити ці дальші кроки на шляху до поліпшення міжнародної ситуації, чи — вірніше — намагують грати на ній, як на скрипці, щоб поставити її кроки. І при цьому в одних теперішніх розмовах з Андреем Громиком та Нікітою Хрущовим виявляється, чи варто було маніфестувати свій бітним і — навіть — називати московський атомний договір "переломовою історичною подією", поки це в реальній міжнародній ситуації насправді не зайшло ніякої зміни. Добре болять сталося, що, поруч із такими оптимістичними заявами, обережно висловлювано застереження. Повідомлення західних кореспондентів з Москви про перший день нарад доводило називати вище зазначених міністрів закордонних справ аж надто підкреслюють сумніви у реальній вартості політичних наслідків атомного договору. Якщо ці повідомлення й надалі матимуть той самий дух, то можна припускати, що на місце рожевого оптимізму прийдеться знову срий песимізм.

Рік у рік, що для дієсного міжнародного відпущення і дієсного наближення до тривалого миру треба зміни советського становища в кількох кардинальних справах, що становлять корінь перманентної холодної війни. На першому місці стоїть, очевидно, проблема Советського Союзу від місії до політичного світу. Відомо, що Дін Ракс, Керріган і Хрущов вимагають цього від Хрущова на зустрічі з ним у червні 1961-го року в Відні — без ніякого успіху. З окремих конкретних справ на першому місці стоїть справа припинення німців права самозначення. Тому, що в практиці воно виявилось б напевно об'єднанням Німеччини на базі демократичного устрою, при чому протягом ночі було б зліквідоване штучно настановлене комуністичне правління в советській зоні Німеччини, Хрущов відмовився на це не погоджуватися, а — навпаки — вимагає "довічного" легалізацію поділу Німеччини з визнанням "суверенної" Східної Німеччини. Щодо Берліну Громико, знову пригадає концепцію перетворення західної його частини в демілітаризоване "вільне місто", без ніяких змін у східній частині міста. Більшемісячній дає настанову на підписання пакту неагресії між західним міждержавним блоком, Північно-Атлантичним Союзом (НАТО) і комуністичним блоком, державами Варшавського пакту. Такий пакт неагресії був би насправді тільки міжнародним визнанням того стану, що постанє в Європі внаслідок советських завоювань зброєю і підступом.

Західні коментатори слухають звертають увагу на те, що в ставленні отих "дальших кроків" до миру" треба передусім вирізняти: яка властивість цієї советської нової тактики. Чи Хрущов прийшов до висновку, що Захід уже дозрів до капітуляції, якщо було б прийняття його рецептів на "мир"? Якби глумив підписувати "пакт неагресії", коли до цього часу єдиним агресором була б потенційним агресором залишалася Москва? Якщо дійсно Хрущов не рішучий надійти поступитися, то з усіх "дальших кроків" до миру виїде великий блеф.

Олекса Гриценко

МОЇ ВСТРІЧІ І РОЗМОВИ З ФРАНЦУЗЬКИМИ МІСТЦЯМИ

(XIX)

МАТТЕО ГЕРНАНДЕЗ
(Matteo Hernandez — 1885-1949)

Знаменитого скульптора знав я упродовж довгих років у Парижі. Це завдяки йому критик Рене Жан став секретарем Ж. Ж. Керрігана, солідного американського мистецтва, який заступив у Германідеза низку великих скульптур. Це також завдяки Рене Жанові Керріган придбав до своєї збірки цілу серію моїх акварелів. Великий Париж обдаровує не раз несподіваними великими людьми.

Якоюсь лежав я в ліжку, повернувшись від лікаря з болем у зуби. Мешкав я тоді в готелі при вул. де ля Сорбон 3, 10. Вийшов стук у двері: Рене Жан: "Мій друже, — прийшов до нас спеціально, — я б бажав, щоб ви показали свої цинтарські акварелі, може й олії, американський Керріганові. Конче, і ти сьогодні по обіді". — Та як, з таким болем зубів? — Казав. Але він милій, такий взяв мене перекопувати, і я якось заспокоїв мій біль.

Це було під неділю. В суботу закінчилися моя виставка в Парижі у галерії Марселя Ван Леєр при вул. де Сел 3, 37. Як мені не мати ревнощів? — бідкався Ван Леєр, — як у галерії 30 маріа Грінченка? Проте, збіг обставин склався найкраще. Хоч галерії в неділю були закриті і маршани

десь під Парижем безтурботно смакували лангусту, я вранці знайшов у галерії секретарку. З нею відшукав також картонну теку своїх акварелів і приніс це одну марину.

В годині 2-ій точно на порогах галерії з'явився Керріган, типовий американський мистецтвець з Нью-Йорку. Рослий, шаркарий, задоволений, хоч я так і не знав, чим. З ним було його дружина-французька, кокетливо одягнута, і мій Рене Жан, який ледь стримував усмішку передчасного триумфу.

Я спокійно розглядав акварелі на підлозі, одну коло одної, і Керріган ходив обережно поміж ними. Нагнітався і підбирав свій ансамбль. Перелічав і сказав дружині по-англійськи: "Тринадцять. Тепер хай сам мистецтво підбере для мене ще з десяток". Все це було дуже по-американськи.

Завдання моє було не з легких. Узяв одну тут, другу там — десять найкращих. "Добре, чи маєте, може, яку олію?" — питав делікатно Рене Жана. Я показав одну доброго розміру тульську марину. "О.К." — дав знак кивком головою Керріган. Я подав ціни. Мистецтвець і його секретар миттю з'явилися пірахонок. Витяг з кишені широкіх панталон добру пачку тисяч франківських банкнотів, відрахував належну мені суму і чемно передав у руки.

Все це залагоджено за годину. Я гарно відпочивав симпатичний секретар галерії. (Рокам ми задували ту пам'ятку недовго). А під вечір я біг шаленим на Монпарнас до пана Стоппера, на вул. Распейс 2, 270. Витяг я свій жмуз тисячок і помахав ним над головою перед моєю нареченою і Стопперами. "Це все, — сказав я їм, — за 40 акварелів і одну олію". "Як? Де? Кому?" — розпитували. І відтоді почалося наше спільне життя з Лілею де Мобель, яку зустріли в Стопперах за тиждень до тієї мистецької події. А Керріган пізніше докупив ще три мої акварелі.

О. Жданович

РЕАЛІЗМ І МІРНИЦТВО ДЕ ГОЛЯ

Париж. — Так окреслює французька преса, прихильна до Голів, преса зміст його відповіді на останній пресовій конференції, що відбулася 29-го липня цього року. Головний редактор правого щоденника "Фігаро" так закінчує свій коментар до заяв де Голя:

"Дивна мішанина реалізму й мірництва, яка змушує нас після кожного подібного конференції порівнювати Голову Держави або до того грецького героя, що уявляв у своїх обіймах сестру Зевса, а тримав лише хмару, або до французького селянина, який минає стоїть двома ногами на землі й дивиться проникливим, іронічним та застерігаючим оком на драматичні події нашої доби".

І справді, це раз побачили 900 журналістів людину велику й самотню, яка говорить з батьківською поблажливістю про найбільші потуги і з такою ж поблажливістю — про "сутність великих подій". Цьому батькові все ясно, настільки ясно, що він дає не дивується, що іншим нічого не ясно: подурієте, дідки, врешті побачите, що я маю рацію, і тоді зрозумієте, що шуміли ви без причини."

Журналісти ставили де Голів питання, починаючи від зверхніх справ, бо вважають їх найважливішими. Він відповідає з кінця, уважаючи внутрішні французькі справи за вихідну точку для аналізу міжнародної політики. І ще в цьому з реалізм і мірництво. Реалізм, бо політика спирається на факти; мірництво, бо не всі факти французького життя в стані згадати біг історії світу.

Годі відмовити слушності де Голів, коли він каже, що часті міняються, і з цих змін слід робити висновки. Це правда, тепер не 1945-й рік, коли вся Європа була знищена, а Франція упокорена й зруйнована. ЗДА мали свої атомний монополі і слухали вважали себе гарантом безпеки вільного світу. Тепер Європа, а з нею Франція, виїжджає на іншій історії як нова сила. СССР розпорядявся не тільки нуклеарними бомбами, але й ракетами, якими ті бомби йдуть скінкути на основні нервові центри ЗДА. В цій ситуації ЗДА не можуть бути єдиним гарантом безпеки Європи, бож мусять в першу чергу думати про власну безпеку. Тому — Франція хоче мати свою атомну бомбу.

Це правильно, але чи французька атомна бомба оборонить Європу? На це відповідає де Голь: звісно, що ні, алеж є ще американська допомога. Якщо Європа хоче бути зовсім самостійною, то чому має надіятися на американські жертви? — питає де Голь. На це він не вважав за потрібне відповідати, хоч підкреслює, як важко для ЗДА втримувати довший час до допомоги різним державам і континентам.

Правильно каже де Голь, що Європа будуватиме, Франція знову втримає на велику потугу. І з цим ЗДА слід рахуватися. Але не каже він, що маско вже досвід сам ЗДА, які зрозуміли, що при всьому багатстві не можна бути ізольованими. Де Голь же готується ізолюватися в світі, який не визнає ізоляції. Потуга Європи й Франції росте саме

завдяки господарській відданості, завдяки тому, що ЗДА уможливила їм старі.

Переговори в Москві? — Сутність цього договору не зрозуміла, і це правда. Але скільки, що нічого сутнього не стається, поки Франція, а власні він — де Голь, не подасте наприкінці цього року свого проекту розробки, де значить схилитися під реалізм до мірництва. Заявляють, що про ідеологічні розходження між Москвою і Китаєм не доводиться говорити, бо комуністичної ідеології не існує — це також мірництво.

У відповідях де Голя було багато блефуючих місць. Він бо не тільки великий політик, але й великий письменник, мистець слова і актор. Але по суті в них не було нічого нового. Проте, не можна сказати, що він собі кинув із журналістами. Бож на парламентській сесії, яка закінчилася за два дні перед пресовою конференцією, він не сказав ніякої зайви. Для нього форум преси далеко важливіший, ніж форум аласного парламенту.

Великий і самотній — слушно кажуть про де Голя. Але самотність його не є такою доброю прикметою, як велич. І для нас він служить прикладом, як певних справ не треба ставити — ні в особистій площині, ні в загальній. Що з того, що він має геніальні думки й єдино правильні? З самих думок нічого не приходить. Їх треба ще вводити в життя. Хто може призначити рацію де Голів, коли він має геніальні думки, а їх навіть не виводило йому, що інші мають менш геніальні?

Неправильний шлях мосту козаків перетворив? Ми, українці, можемо бути з цим згодні. Правильний його погляд, що СССР це сьогодні найбільша колоніальна імперія, яка, потягуючи себе за горло, зблизилася до Китаю, з якого має спільний 3000-кілометровий кордон — підписує договір без зазначення. Але ці геніальні думки ми, українці, емігрували, висловлювали вже не знає скільки разів. І що з того? Далеко більше були б наслідки, коли б де Голь почав битися за свої думки на міжнародному форумі. Але він не б'ється. Він вважає все сутою. Нехай собі інші хвилюються, йому вистачить правильного — багатства!

Годі нам з цим погодитися. І багато французів з цим не погоджуються. А тому повертаємося до думки, висловленої в попередньому дописі: де Голь стоїть перед найбільшими людськими проблемами. Восени почнеться проти нього кампанія, в якій не обіймає значення матиме постава великих потуг до Франції.

КОЗАЦЬКІ МОГИЛИ...

Козацькі могили високі — Незгадні вулкани України. Стікають пшеничні потоки із їх польової вершини.

В могилах похована мука — Дідів перемолоті кости.

В могилах — кайдани онука, Обвірані в праведній злості.

З слозів проростає зернина — І колосом зріжу черкас —

В розливі пшениці потопас Вулканна йон України.

ІВАН ДРАЧ

ВОЄННА ТЕОРІЯ МАО ТСЕ-ТУНГА

В советсько-китайській ідеологічній розходженні, а саме місце займає питання: можна чи не можна укласти війни з капіталістичним світом? Саме в цьому питанні особливо наглядно виявляється відхід Хрущова від Леніна.

Ленін цілком ясно говорив: поки існує імперіалізм, існуватимуть і імперіалістичні війни.

Хрущов та його ідеологічні колеги, ставши на шлях ревізійного марксистсько-ленінського догми, заявляють, що від часів Леніна ситуація в світі змінилась, і мирне співіснування між країнами з різними політичними й економічними системами стало не лише можливим, але й konieczним. Звичайно, каже Хрущов, таке мирне співіснування не означає припинення боротьби між капіталізмом і соціалізмом. Може йде лише про зміну тактики: перемога ковоу конфронтації, перемога ковоу конфронтації, перемога ковоу конфронтації.

Дещо іншої думки Мао Тсе-тунг. Ставши найвідомішим марксистським теоретиком сучасності, він не вірить у можливість мирного співіснування з "імперіалістами". Власне, не виступаючи проти самої тези про мирне співіснування, Мао розмежує співіснування між окремими народами або представниками між силами світу і між капіталізмом та соціалізмом, буржуазією та пролетаріатом. Погоджуючись з першим, він абсолютно заперечує друге. Звідси виходить, що спір у козаків перетворив? Ми, українці, можемо бути з цим згодні. Правильний його погляд, що СССР це сьогодні найбільша колоніальна імперія, яка, потягуючи себе за горло, зблизилася до Китаю, з якого має спільний 3000-кілометровий кордон — підписує договір без зазначення. Але ці геніальні думки ми, українці, емігрували, висловлювали вже не знає скільки разів. І що з того? Далеко більше були б наслідки, коли б де Голь почав битися за свої думки на міжнародному форумі. Але він не б'ється. Він вважає все сутою. Нехай собі інші хвилюються, йому вистачить правильного — багатства!

У Китаї така підготовка ведеться згідно з воєнною доктриною Мао Тсе-тунга, яка має багато спільного із давньою дисципліною в Советському Союзі воєнної доктриною Сталіна. І та й друга стверджують у війні пріоритет ідеологічних і класових законностей перед законами війни сучасності. І та й друга передбачають перемогу не лише зброєю, але прогресивнішою своєю класовою свідомістю армії.

Масо всі підстава думати, що советські воєнні фахівці — прихильники засади добре озброєної армії, але рівночасно вони вважають, що коли в майбутній війні обидва противники застосують атомну зброю, то в такій війні перемога не буде.

У журналі "Міжнародна Жизнь" (жовтень 1962) була надрукована стаття генерала — майора Таленського, в якій автор приходить до таких висновків:

а) Проти атомного нападу нема і не може бути жадного захисту;

б) Несподіваний удар не гарантує перемоги в такій війні. Бо противник буде в стані завдати контрудар, який може виявитися для нападника смертельним;

в) Принцип Клязевіца: "війна є продовженням політики іншими засобами" — застарів. Війни в наш час можуть бути лише засобом самоубства.

Одночасно в Пейпінгу вій-

шов четвертий том повної збірки творів Мао Тсе-тунга, в основному присвячений тактичним та стратегічним проблемам, які стоять перед китайською комуністичною партією. Мао Тсе-тунг, який займає його незчисленною кількістю захоплених коментарів, а партійний офіційний "Женьмінцзибао" з цього приводу виставив статтю Міністра оборони Лінь Біао, який, між іншим заявив: "Матеріальні атомові бомби імперіалізму ми проти- ставимо атомову бомбу духа — класової свідомості, нашої відданості марксистським-ленінським".

Цей вислів Лінь Біао характеризує погляди китайських комуністів на майбутню війну, а на наш погляд він означає: якщо справді китайські комуністи в майбутній війні збираються діяти згідно з воєнною доктриною Мао, то це означає, що нічого, крім "атомової бомби духа", вони не можуть протиставити "імперіалістам".

Воєнна концепція Мао Тсе-тунга в основному виглядає так:

На випадок атомової війни з СССР, "імперіалісти" поведуть тяжку, виснажливу війну також на китайській території, але на Китай атомові бомби не спадуть, бо не має він великих промислових центрів, і масове атомове бомблення його теренів ніякого користі Заходові не дасть. Крім того західні капіталісти зроблять все можливе, щоб захопити китайський ринок для нової експлуатації.

Мао припускає, що противникові може вдатися частково і тимчасово окупувати Китай. На це китайський народ під проводом комуністичної партії відповість партизанською війною, яка триватиме доки, поки противник не визнається на фронтах війни з СССР. Головним своїм союзником у війні Мао вважає час і простір. Час — тому, що майбутня війна може тривати 20 - 30 років. Географічні простори дозволять китайським комуністам застосовувати тактику підступу та виступання сил противника, якому до того ж прийдеться розтягнути свої сили на інших фронтах.

Розглядаючи воєнну теорію Мао, ми не бачимо в ній провідної ролі елементів воєнної науки чи воєнного мистецтва. Це скоріше намагання "воєнного" політика розв'язати воєнні проблеми на свій лад, так само, як де колись робили Гітлер та Сталін. Складаючи весь тягар війни на плечі свого союзника, Мао цим самим виявляє себе як хитрий політик, а не воєнний теоретик або стратег. Правда, в історії воєн такі випадки бувають, але то обумовлювалося бажанням зберігти свій нарід.

Як Мао розраховує зберігти свій нарід, свідчить його заява, в якій дослідовно сказано: на випадок, якщо в атомовій війні згине триста мільйонів китайців, це триста мільйонів в живих, і вони будуть в стані завдати "імперіалістам" останній й нищівний удар. Чим? — цікаво запитає — атомовою бомбою духа? Навряд, щоб у країні, яка втратила половину населення, лишилися воєнні сили.

У Китаї це з давніх часів воєнно-теоретична література відноситься до філософських творів "дзін", що означає своєрідну формулу титулування. Нам відомі такі китайські воєнні теоретики, філософи і стратеги, як Сунь-дзін, У-дзін, Цзен-дзін, Лю-дзін та інші. Всі вони відіграли важливу роль в історії розвитку воєнно-теоретичної думки Китаю. Мао серед них нема. Хібащо він сам собі приписує таку саму роль.

Вотується в члені УСОВСЬУ

дню справу д-рові В. Гордицькому. Сорок найкращих акварелів!

Трохи раніше еспанський уряд улаштував виставку Мао в Мадриді. В 1937 р. на виставці європейського декоративного мистецтва еспанський скульптор мав великий успіх. Після цього прийшли нові виставки: Прага, Варшава, Відень, Амстердам, Брюссель. Мистецтвець дістав від французького уряду відзначення Почесного Легіону, а державний Музей Модерного Мистецтва приміщує на долі музею його "Носорога".

Після перших матеріальних успіхів Мао придбав відносно в Мадриді, недалеко від Парижу. Одружився з французькою, деблою, простою роду. Її вилі спорили справжній звиряець, куди зловив різних тварин. Раз він із залізницею гадюк, — добра їжа для його пеліканів! — і вони розлазилися по всьому вагону, жахаючи пасажирів...

Де народився митр. Яхимович?

У книжці проф. С. Шаха "Лівія — місто моєї молодості" є чимало атак про великого митрополита і політично-громадянського діяча Григорія Яхимовича Мик. Ішим проф. Шах зазначає, що митрополит народився в містечку Підберіцях, в підліській селі Підберіцях. Припускає, що митрополит — уроженець цього села — ця справа зайнятувала. З цієї книжки я вперше довідався, що Підберіцях видала таку велику й заслужену для нашої історії постать. Однак, проживавши в Підберіцях, ніколи я про те не чув. А чейже митрополит жив і діяв не так то дуже давно (1792-1863). Якщо б він справді походив з Підберіц, то старші люди, які ще пам'ятали панщинні часи, оповідали б про такого великого земляка.

Тим то дані проф. Шаха відносно місця народження митрополита Яхимовича викликають у мене сумніви. Поділююся я собі так, що проф. Шах або інші біографи, на джерелах яких він спирається, помишались і підписали село з подібним звучанням: Підберіц і Підберіч. Для підтвердження своїх здогадок я став далі досліджувати цю справу. Але в матеріалах, які переглянув, або зовсім не подавалося місце народження митрополита Яхимовича, або подавалися Підберіц. Таке поважне джерело, як "Документа Понтіфікум Романору" о. А. Великого (Рим, 1954), не подає місця його народження.

Розв'язку питання про місце народження митрополита Яхимовича принесла друга редакція біографічного нарису о. І. Назарка, випущеного в книжці "Київські і галицькі митрополити", виданої 1962-го року о. Васильяніном в Торонто. Перша редакція такого нарису була вміщена в журналі "Світло" — в ч. 4, за березень, квітень 1958 р. В першій редакції о. Назарка, йдучи за проф. Шахом, подає — як місце народження митрополита — Підберіч. Те саме зробив автор і в другій редакції: "Одначе, в нас зродилося сумніви, чи Яхимович не народився радше в селі Підберіч, бо оригінальна метрика, збережена у Ватиканському архіві, пише так: "Liber partum parochiae Padborien-sis habet..."

На мою думку, тут уже не повинні бути сумніви. Метрика, якраз виразно говорить, що митрополит Яхимович народився в Підберіцях, а не в Підберіч. Створений від назви "Підберіч" латинський прикметник (за польським терміном "Подберезице" або в крайньому випадку — "Podbevecis"). Підберіч в польській термінології називається "Подберіце", звідси й латинський прикметник "Подберісис".

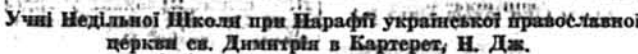
Відшукати метрику митрополита Яхимовича, о. Назарко міг подати в другій редакції двічі прізвище матері митрополита. Завласа воно Мабія Гарасевич (батько Іван Яхимович). У зв'язку з цим додаю, що за моїх часів й одного, й другого прізвища в Підберіцях не було. Не пригадую собі, чи в моєму селі взагалі існували прізвища з суфіксом "-ич". Це був би ще один доказ, який промовляв за підберіцьким походженням митрополита Яхимовича.

В цьому ж році сповнилося якраз сто років від дня смерті митрополита Яхимовича. Вшановуючи пам'ять Великого Земляка (Підберіч) віддає від Підберічів кілька кілометрів), хочу при цій (Закінчення на стор. 3-ій)

Вотується в члені УСОВСЬУ

Музичний рік вляси проф. О. Стратичука

СТУХ — дуже гарно заграє Мо-

Стихло на пасіці, вечоріс, | Еґге" в цілій Америці, і

Ка- Українська Музична Студія, стух — дуже гарно заграє Мо-

ген. хор. Т. Чупринки в Нью-Йорку відбудеться 15 червня під

Ціна у твердій оправі — 10 доларів. Адреса для замовлень:
SVOBODA
 83 Grand Street — JERSEY CITY, N. J.

(Продовження із стор. 2-ої)

Ціна у твердій оправі — 10 доларів. Адреса для замовлень:
SVOBODA
 83 Grand Street — JERSEY CITY, N. J.

На фотознімку — 15-літній Роман Григорій Мерит, вивчає, о. Антоніна і Стефанія Уляницьких — син полковника Джеймса і Мірослава Меритів. Роман силою обставин перебував переважно в американському оточенні, але тим не менше він з гордістю говорить про українство своєї матері та своїх українських дідуся і бабусю. Він є почесним студентом середньої школи оо. Августинія у Вашингтоні. Перевування принагідно у своїх дідуся й бабусі у Філадельфії, Роман вивчив у слови і письми українську мову та радо всю користуватися. Недовго він, разом зі своїми батьками, відбув подорож по деяких країнах Європи.

Короткі вістки

• У Фінляндії перебуває тепер з 4-денною офіційною візитою британський прем'єр Гарольд Мекміллен. Фінляндія — малопрохідна, відносно нейтральна держава.

жана, яка за своєю культурою і симпатіями належить до Заходу, але мусить рахуватися з Москвою. Мекміллен — це перший прем'єр західної великодержави, що прибув туди після...

• До Штербурга у Франції прибув в минулий понеділок з дружиною і сином майором кол. президент Д. Д. Азенгавер у зв'язку з роковинами висадки альянтських армій в Нормандії в червні 1944 року. Азенгавер візьме участь у телевізійному філмі, що його висвітлюватимуть 4 червня 1984 року, за два дні перед двадцятими роковинами історичного створення другого фронту в останній війні.

Увага!

НСІВА В АМЕРИЦІ:
МЛЕННЯ
що наступий
ЗІЗН УСП

— 2 вересня 1963 р.
ОВИП СОКЛ”

І мають обов'язок явитися на
Уладів одержать через своїх

ст. пл. Любон Абрамюк; Гр.
Крайова Референтка УСР-ок

Ділилося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Всіма Бережанцями, що дня 7-го серпня 1963 року помер на 77-му році трудлюбивого життя, прийнявши Найсвятіші Тайни

бл. п. ДМИТРО НІЗИМА
уроджений в Раю, коло Бережан.

ПАНАХИДА відправиться в п'ятницю, 9-го серпня 1963 р. о год. 8-й веч. в похоронному заведенні Haerberle-Barth, при 971 Clinton Ave., Irvington, N.J. **ПОХОРОН** відбудеться в суботу, 10-го серпня 1963

року о год. 8:30 рано з того ж пох. заведення до укр. греко-кат. церкви св. Володимира Велико-го при Graer Ave. в Elizabeth, N. J., а відтак на цвинтар Evergreen в Hillside, N.J.

дочки: ЕЛЕНА, СТЕЛІА і ПОСИПА
з Родинами
братаниця: ТЕОДОЗІЯ ПРИПЛЯК
з Родиною

братанок: МИКОЛА КІЗИМА
з Родиною

Замість квітів на могилу
б.л. п. СОФІ з Кархутів **ХАРКІВСЬКОЇ**
складають 20 дол.
на НТІП в Нью Йорку.

О. А. СЛИЖІ з дітьми і внуками

НОВА **КНИЖКА!**
Софія ПАРФАНОВИЧ
ЛЮБЛЮ ПІБРОВУ"

Ціна — \$ 1.60

Замовляти:
«МІНІСТЕРСТВО СВОБОДИ»
 83 Grand Street
 Jersey City, N. J.

В 1961 році минає сто років з дня смерті великого українського Кобзаря ТАРАСА ШЕВЧЕНКА. Українське

Громадянство, шануючи його пам'ять, кожного року відзначає **ШЕВЧЕНКОВІ ДНІ**, 9-го і 10-го березня, окремими святами. В наступному році такі святкові літературно-музичні зібрання мають бути найбільш змістовними і урочистими.

„КАТЕРИНА
Опера на три дії
Музика **МИКОЛИ АРКАСА**
за Т. Шевченком.

Опера "КАТЕРИНА" побудована на драматичній оповістці поета Т. Шевченка, захоплює слухачів своєю музикою і змістом, була завжди в репертуарі кращих українських театрів і дійсно є народною оперою.

Ціна у твердій обкладинці — 10 доларів. Адреса для замовлень:

SVOBODA
83 Grand Street — JERSEY CITY, N. J.

ПРАЦЯ
MALE & FEMALEПОДРУЖЖЯ,
ДОМАШНІ РОБІТНИКІ
І ГОРОДИНКИ

Тимчасове існування в авто-
Повна відповідальність. Штатні
дів. Самітні швейні машини, куп-
чення в W. Long Branch, N. J.
Окремі господарські апарати
також для дому. Персонал. Му-
сити любити швейну. Тел. від
11 до 8:30 год. понеділок до се-
редня LA 4-3317 N. Y. C. від 10
до вечора, від четверга до не-
ділі W. Long Branch 229-0541.

RATNER'S PEKARNIA
111 2nd Ave., New York City
— потребує —

продавця до печива.
Мужчина або жінка. Мусить
знати трохи англійської мови та
трохи практики в печиві. Зго-
доситися до власника Ресторану
пана Гармаца.

RATNER'S RESTAURANT
111 2nd Ave., New York City
c/o Mr. Hartmatz

ОПЕРАТОРИ, - КИ
Досвід при питті зовнішніх
штів. Роблення передніх ки-
шеней, прасування. Також до-
свідченого підручного хлопця.
Постійна праця. Телефонувати
щодня ввечері.

ANECO TROUSERS
881 E. 4th St., NEW YORK CITY
(4th Fl.)

ПРАЦЯ
● **HELP WANTED MALE** ●

Першокласний
загальний all-around
МАШИНІСТ
Tool and Diemaker

Press-Diesetter & Punch Press-
mechanic. Найвища винагорода.
Підприємство в розбудові і ці-
лий рік працює. Немає звіль-
нень, всі бонуси. Тільки квалі-
фіковані особи можуть
старатися.

Телефон для зголошень:
GEORGE A. MILTON
CAN CO., INC.
EV 3-1100

ACTION REPAIRMAN
З досвідом. Добра платня, по-
стійна праця. Також фортепи-
анний полірувальник. З досві-
дом. Випалювання і вигладжу-
вання. Додатковий зарплати.
Piano Service & Refinishing Co.
680 West 52nd Street
Недалеко 12th Ave (3rd Fl.).
Співати: "Аль" (Al).

Купуйте в підприємстві,
що оголошуються
в "Свободі"

ВАКАЦІЇ

Проведіть свої ВАКАЦІЇ
в **БІЛОМУ ДОМІ (White House)**
Accord, N.Y.
(4 милі від СОЮЗІВКИ)

Ліс, поля, річка, риболовля, великий фільтрований ба-
сейн. Кімнати мають гарячу і холодну воду та приватні ла-
зні. Домашній харч. на бажання дітей. Також знай-
мається кімната без харчування і для самостійного харчування.
Ціна приваблива. По інформації звертайтесь:

STEFANIA KRYNYSKA
WHITE HOUSE — ACCORD, N.Y. Tel.: Kerkonkson 8018 M
в Нью-Йорку тел.: EV 3-1830

Доїзд автобусом Route 209 до Accord, N.Y., відтак до Grand
Road.
Доїзд автобусом з Port Authority Bus Terminal, 8-ма Ave.
і 41-ма вул. в Нью-Йорку: Short Line Bus to Accord, N.Y.

ВИЩІ
ДОХОДИ
НА ВАШИХ
ОЩАДНОСТЯХ

4%
year

IRVING
SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
126 Market Street, near Main
PATERSON, N. J. • AR 4-204 • Daily, 9-3; Fri. Even. 6-8
FREE PARKING at Maiden Lane Lot, cor. Hamilton & Union Streets
SAVE by the 15th—EARN from the 1st

Зі спорту

"ЛЕВІ", ШИКАГО —
"ЛВІВ" КЛІВЛЕНД 8:1

Шикаго, 21-го липня. —
На юртах Гумбольдт Парку
відбулися товариські тенісові
змагання чоловічих дружин
в складі по 6 змагунів. "Ле-
ві" репрезентували: М. Ку-
лицький, Ю. Процик, В. Ко-
пач, О. Гладкий, Ю. Витано-
вич і Р. Кутко під проводом
ланкового Романа Костіва.
В краках "Львів" змага-
лися: Ю. Попель, В. Лютий, Ю.
Грабець, А. Попель, Р. Ра-
ковський і Ю. Кришталович,
якими проводив ланковий
Віктор Лютий.

Поодинокі виступи зустрічей:
"ЛЕВІ" — "ЛВІВ"

М. Кулицький — Ю. По-
пель 6:2, 6:1.
Ю. Процик — В. Лютий
6:4, 7:5.
В. Копач — Ю. Грабець
6:3, 6:4.
Орест Гладкий — А. Попель
4:6, 3:6.
Ю. Витанович — Р. Раков-
ський 6:2, 6:0.
Р. Кутко — Ю. Кришталови-
ч 6:0, 6:4.

Подвійні гри:
В. Копач і М. Кулицький —
Ю. Попель і Ю. Грабець 6:1,
6:4.
О. Гладкий і Ю. Процик — В.
Лютий і А. Попель 6:3, 6:2.
Р. Кутко і Ю. Витанович —
Ю. Кришталович і Р. Раков-
ський 6:4, 6:3.

В загальному підсумку
змагань "Леві" перемогли "Лвів" у
поодиноких грах рахунком
5:1 та в подвійних грах 3:0,
що в сумі дало загальний ви-
схід 8:1 в користь "Леві".
Гостей клівлендського "Льво-
ва" вітали від господарів Во-
лодимир Голыйда — цього-
річний голова Т-ва і мгр. Іван
Красник — відомий спортовий
діяч в Європі і Америці,
трикратний голова "Леві",
Шикаго.

ПЕТРО ГОЛОВАТИЙ

ЛЕГКОАТЛЕТИ ЗДА
ПЕРЕМОГЛИ ПОЛЯКІВ

Репрезентативна ЗДА, яка не
легкоатлетичні змагання з
Москви, відбула 29-го липня
поїздом до Нью-Йорку. Кін-
цевий загальний виступ то-
чкування 172:143 в користь

РЕАЛ ЕСТЕЙТ

\$5,995
На гарно культивованій землі,
мод. з 2 спальними кімнатами на
літній або пенсію, близько авто-
бусу. Умови сплати. Інші дом.
KOPP OF KERNHONKSON, N. Y.
Tel.: Kerkonkson 7500

27 АКРИВ ОРНОЇ ЗЕМЛІ
5 бонусів на 5 років, змонтовані
будинки 11 кімнатний, великий
фронт до дороги. Ціна \$15,000.
17 акрів землі, прекрасний по-
тик перебігає через середню
поля, великий фронт до дороги
\$200. 45 акрів землі \$800 стій
фронт до 208. Ціна \$7,500.
Stephan OLEKSIW
P. O. Box 348
KERNHONKSON, N.Y.

BUSINESS OPPORTUNITY

ДОБРИЙ КУХАР-КА?
Якщо Ви змушені працювати для
когось, чому не купити рестора-
н в якому подається легкі
страви і це в анімаментному по-
ложенні? \$700-\$800 тиждень. Мож-
на поліпшити "доброю домаш-
ньою кухнею". Можна купити з
3-річним гарним домом або без.
\$35,000 за дім і бізнес. Власник
дає моргедж.
GOLD AGENCY, Broker
Route 202, FLEMINGTON, N.J.
ST 2-6700 (open Sunday)

ДЕЛИКАТЕСЕН-
ГРОСЕРІЯ — BELROSE, I.I.
Продається з втратами через
хворобу. Знамениті купно. Ок.
\$2,200 тиждень. 6 днів. Треба ба-
чити, щоб оцінити. \$9,500 готівки.
Не тратьте цієї нагоди. Клічте
негайно. Власник
FI 7-2193

Засновано 1920 р.
КОВБАСНИК АГЕНЦІЯ
НОТАРІАЛЬНЕ БЮРО
286 E. 10th Street
New York 9, N.Y.

● ВСІ РОДИ ЗАВЕЗІЩЕНЬ;
● ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ;
● ВІЛІТИ НА КОРАВЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ
● ЧАСТИН СВІТУ;
● ВСІХ ІМІГРАЦІЙ СПРАВИ;
● ПАСПОРТИ ДО ВСІХ КРАЇН ЄВРОПИ.
Міжнародні поштові перекази.

Віра КОВБАСНИК-ШУМЕНКО **Антін ШУМЕНКО**
Відкрито: в кожний день 9:30 — 6:30
ЗАКРИТО В СУБОТИ ПІД ЧАС
ЛІПНЯ І СЕРПНЯ

ЗДА переговори про об'єд-
нання своїх найкращих
дружин в одну професійну
лігу. Дотеперішній хід пере-
говорів між Німечкою - Аме-
риканським Футбольним Со-
юзом та Американським Фу-
тбольним Лігою вказує на
можливість започаткування
нових спроб створення такої
професійної ліги на Сході по-
чино в осени 1964-1965. Ні-
мечкою - Американський Фу-
тбольний Союз найбільше
склонний започаткувати таку
лігу зложеною з десяти дру-
жин допущених найкращих
дружин автоматично, по три
дружини з верха показни-
ків обидвох ліг, та переведен-
ням розгрізок за участь в цій
спільній професійній лізі
дальшій чотирьох дружин
поміж восьми дальшій дру-
жинами, по чотири в обидвох
ліг, де вони зайняли від че-
твертого до сьомого місця. Все
це однак ще тільки має фор-
му пропозиції, для узгоджен-
ня яких і їх здійснення ще
далека дорога.

ВЕСТ ГЕМ ЮНАЙТЕД —
ЧЕМПІОНОМ ФІЛІПІН

Вест Гем, Англія — Гурнік.
Польща 1:1, 1:0.

Нью-Йорк, 4-го липня. — У
міжгруповій серії змагань за
чемпіонат Міжнародної Фу-
тбольної Ліги 1963, мистец-
тво першої групи, Вест Гем
Юнайтед, Англія, переміг
футбольну групу Філіппін,
кваліфікуючись до фіналь-
них змагань за Американську

Короткі вістки

● У Франції раптово зростає
внутрішній торгівля на кре-
дит. Не тільки дома і в на-
ушній валютування та фін-
ансові машини купуються на
кредит, але й одяг, товари і
фотоапарати та всі речі по-
дешевіли. Потреби купують те-
пер на сплату. У 1962 році внутрі-
шньо-торгівельний рух на місці-
ній сплаті був п'ятикратно ви-
щий, як у 1955 році.

● В Індії індійські, аме-
риканські та британські старшини
почали обмірковувати плани, як
перевести від осени цього року
вишколювання індійських ле-
тунів, в рамках якого мають від-
буватися спільні летунські по-
кази.

● У Сирії поширено кабіне-
т міністрів з 10-х на 17 під про-
водом того самого прем'єра Сала-
ха Вітара, який є ще міністром
культури й інформації. "Силь-
ним мужем" Сирії є голова Ре-
волюційної Ради і шеф армії
ген. Амін аль-Гафез, який зріс
добровільно портфель віце-
прем'єра, військових і внутрі-
шніх справ. Новий уряд має намір
перевести консолідацію і стабі-
лізацію відносин, розхитаних
непосередньо щодо злизи з Об'єд-
наною Арабською Республікою.
Сирійський уряд офіційно заки-
нув президентів цієї Республіки
Гамала Абдель Насера, що не він
загрозив угоду з 17
квітня ц.р. про унію Об'єднаної
Арабської Республіки, Сирії і Іра-
ку, бо не захотів призначити
принцип рівності тих держав, а
змагав до верховодства над
ними.

Купуйте в підприємстві,
що оголошуються
в "Свободі"

ЧУДО УСУНЕННЯ
СИВОГО ВОЛОССЯ
(ДЛЯ МУЖЧИН І ЖІНОК)
В теперішній час багато сиво-
волосих фарбують собі сиве во-
лосся, але це звичайно кожний
знає, тому що це виглядає на
неприродно. Як отже усунути
сиве волосся без фарбування?
Ось чудодійний розчин, що діє
по кількох униктах. Не треба
виробити кольору, жадних ком-
плекцій, не брудить. Вистачить
пошарувати волосся кілька разів
ранком і сивина зникне на
очах. Не пропустіть цієї оди-
ночної дороги усунення сивини без-
клопотів. Шліть цей вірш на
адресу вказу і просить вислати
Вам (2) пляшечки NUVIDA. Платі-
те \$6.00 поштареві при доста-
вці. Тоді за спеціальним заря-
дженням Ви можете ужити цілу
пляшечку на пробу. Якщо бу-
дете недоволені способом дія-
ння — можете повернути неу-
житу пляшечку і одержите пов-
ний зворот. Шліть ім'я й адре-
су до:
TRYSAN CO. — Dept. 801
Peekskill, N. Y.

Чашу проти Дуки. Чехосло-
вацька. Перші змагання
групових чемпіонів покінчи-
лися перемінним вислідом
1:1.
Недільні змагання на ста-
діоні Рандалс Айленд позначи-
лися нервовою, але "фер"
грою обох дружин. Одинки і
зіграли ворота для англій-
ців здобув правий лучник
Джиф Гіртс на 17-й хвилині

Місцевий суддя МенЛін
не признав двох воріт, здобу-
тих подвійними (офсайд). Роз-
лучені зімпатика Гурника
вбігли на гринче та потурбу-
вали п. МенЛіна, спричиня-
ючи півгодинні перервання
змагань. П. МенЛін не міг
дальше судувати і його за-
ступив один з лінійних суд-
дів. Змаганням пригледалося
понад 9,000 глядачів.

ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ
Українського Народного
Союзу

СУБОТА,
10-го СЕРПНЯ 1963 р.:

НЬЮ-Йорк, Н. Я. Місячні збори
204 Вілья. о год. 6:30 веч. при
206 E. 11th St., New York, в
зали православної церкви.
Проситися членів прибути на
збори, випити з а не з а і
виступи і підібрати дивиден-
ди. — Управа.

НЬЮ-Йорк, Н. Я. Місячні збори
В-ва св. Володимира 130 Вілья.
о год. 8-й веч. в приміщенні
Укр. Кат. Ветеранів при 33
Іст 7-ма вул. Перед зборами
можна виплачувати членські
вкладки. — Управа.

НЕДІЛЯ,
11-го СЕРПНЯ 1963 р.:

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збо-
ри Т-ва Українська Січ, 182
Вілья., о год. 2-й по пол., в за-
лі Укр. Православної Церкви
при 45-47 Гопп Авен., Пассейк,
Н. Дж. — Управа.

НЬЮ-Йорк, Н. Дж. В-во св. І. Хре-
стиян, 76 Вілья. повідомляє,
що побір місячних вкладок
від 12-го год. вполудне в Укр.
Централі при 180 Вільям вул.
Проситися вирадити свої
членські вкладки та забрати
свої дивиденди. — В. Салабун,
секр.

Життєве забезпечення це та-
кож ощадність. В потрібі одер-
жите позичку на свою грамоту.
Забезпечитися в Українському
Народному Союзі.

РОЗШУКИ

Потрапили кума і куму
Івана і Марію ГЛІВА, які про-
жили в Австрії Брауна, Рід
Інесу. Виходили до Америки
1950 р. Прожили в Йонкерс,
Н. Я., описи, переїзди у друге
місто. Потрапили Анна Шлаунон,
дочка прізвище Мельник. Уго-
дава би проїхати або вони самі,
прошу підказати на адресу:
Anna SCHUPUNTOW
1115 Broadway Street
LEBANON, Pa.

РІЗНЕ

ЗЕЛІ, ЯКІ БУЛИ УЖИВАНІ
ВІД ТИСЯЧОК РОКІВ І
ПРИНОСИЛИ ПОЛЕГКІ
ПРИ БАГАТОХ
НЕДОМАГАННЯХ

ПОРУЧАЄМО ТАКІ:
На ремонті — Elde Root
100 п'юрок — \$4.00;
На болі шийки і міхура —
Hebkar, No. 85 — 100 п'ю-
рок — \$4.00;
На високу температуру кро-
ви — H.B.T. — 100 п'юрок — \$4.00;
На нерви — Зелений п'юрок
No. 91 — 100 п'юрок — \$4.00;
Прийми "вільні жовті" Hot
Flashes — Corn Seal Com-
pound п'юрок, 100 — \$4.50;
При запаленні жовтого м'я-
сця — GBT п'юрок —
100 — \$4.00;
При болях шийки Ulceri-
ne — скінцентований ек-
стракт зал — 1 1/2-місячне
лічення — \$6.50.

KIENL PHARMACY, Inc.
заснована 1851.
Chemists and Druggists
109 3rd Avenue
позик 13-ого і 14-ого вул.
NEW YORK, N. Y.

Добре читати для дітей
і молоді
Сойна-Штуарка
РОМАНА ІЛІАНА
Ціна \$1.00
ІЗДАВЦІ
СВОБОДА
41-88 Grand St. (Box 346)
New York City 9 N. Y.

Funeral Directors

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЦИПРА І ЧЕСНА
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESex 5-5555

Theodore WOLININ, Inc.
Директор
Похоронного Заводеши
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

Peter Jarema
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в
BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерна каліція до ужитку
ДІАРОМ.

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORKard 4-2568

truck drivers or hairdressers? newlyweds or grandparents? city folks or farmers?

Who buys more Savings Bonds?

As statistical-minded as we are to-
day, the Treasury Department can't
answer that question.
The Treasury does know that U.S.
Savings Bonds are owned by tens of
millions of families. So it might be
safe to assume that people in every
walk of life belong to this "savings
club."

This is a happy fact for the United
States, and for the free peoples of
the earth. For Savings Bond dollars
are playing an important role in the
making of history.

This \$46 billion reserve in the
government's hands is working vig-
orously today to help our country in
the major struggle to defend free-
dom.

At the same time, Savings Bonds
help build your personal purchasing

power by paying good interest and
providing a method of saving that's
unconditionally safe and readily
cashable. And the higher your pur-
chasing power, the better it speaks
for our system.

It all adds up to one of the best
ways you can save money and at the
same time help your country. Start
buying Bonds next payday—through
the Payroll Savings Plan where you
work, or from any bank—and see if
you don't feel pretty good about it.

Keep freedom in your future with **U.S. SAVINGS BONDS**

This advertising paid by
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION & "СВОБОДА" UKRAINIAN DAILY

ТАРЗАН, ч. 5083. В країні арабів.

...Прошли дні і Тарзан,
Джек Келлі і новоприбулий
П'єр Бляк, ще маршували
джунглями.

Вкінці вони дійшли до ши-
рокої відкритої країни. —
Будьте обережні тепер, бо ми
дійшли до території арабів

Саме в пору була ця пере-
сторга... бо за ними вже
слідкували жорстокі і похму-
рі ові!